

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind acreditarea fondului mutual și acordarea de compensații financiare agricultorilor afiliați pentru pierderile economice cauzate de boli ale animalelor, ale plantelor sau cauzate de un incident de mediu

În contextul dificultăților economice și financiare în care se regăsește economia națională, mai cu seama sectorul agricol din România, este importantă oferirea unui cadru legal producătorilor agricoli care să îi încurajeze să înființeze fonduri mutuale menite să îi ajute să facă față pierderilor economice cauzate de boli ale animalelor, ale plantelor sau cauzate de un incident de mediu.

Uniunea Europeană acordă sprijin producătorilor agricoli prin intermediul plăților directe și al programelor de dezvoltare rurală, Regulamentul (CE) nr. 73/2009 al Consiliului din 19 ianuarie 2009 de stabilire a unor norme comune pentru sistemele de ajutor direct pentru agricultori în cadrul politicii agricole comune și de instituire a anumitor sisteme de ajutor pentru agricultori, de modificare a regulamentelor (CE) nr. 1.290/2005, (CE) nr. 247/2006, (CE) nr. 378/2007 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.782/2003, oferind statelor membre posibilitatea instituirii de ajutoare specifice agricultorilor pentru finanțarea înființării și funcționării fondurilor mutuale.

România consideră de mare interes măsura de gestionare a riscurilor, prin intermediul fondurilor mutuale, inclusă în propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) pentru perioada 2014 – 2020.

În acest sens, reprezintă o prioritate sprijinul acordat pentru acreditarea și înființarea fondurilor mutuale, în vederea creșterii capacității agricultorilor de a face față riscurilor pentru continuarea producției agricole, necesară asigurării securității alimentare.

Având în vedere interesul național pentru stabilirea unui sistem de sprijin în situații de urgență și extraordinare, a cărei reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Capitolul I Dispoziții generale

Art. 1. În baza art. 68 alin. (1) lit. (e) din Regulamentul (CE) nr. 73/2009 al Consiliului din 19 ianuarie 2009 de stabilire a unor norme comune pentru sistemele de ajutor direct pentru agricultori în cadrul politicii agricole comune și de instituire a anumitor sisteme de ajutor pentru agricultori, de modificare a regulamentelor (CE) nr. 1.290/2005, (CE) nr. 247/2006, (CE) nr. 378/2007 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.782/2003, denumit în continuare Regulamentul 73/2009, se acordă compensații financiare sub formă de contribuții financiare la fondurile mutuale agricultorilor pentru pierderile economice cauzate de boli ale animalelor, ale plantelor sau cauzate de un incident de mediu.

Art. 2. În sensul prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, se definesc următorii termeni:

- a) „fond mutual” - sistem acreditat conform prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, care permite agricultorilor afiliați la o astfel de entitate să încheie o asigurare, prin care agricultorii afectați de pierderi economice cauzate de izbucnirea unei boli la animale sau la plante sau de un incident de mediu beneficiază de plăți compensatorii;
- b) „pierderi economice” - orice costuri suplimentare suportate de un agricultor drept rezultat al unor măsuri excepționale întreprinse de acesta cu scopul reducerii aprovizionării pieței în cauză sau orice pierdere substanțială care afectează producția;
- c) „un incident de mediu” - apariția specifică a poluării, a contaminării sau a degradării în ceea ce privește calitatea mediului, cauzată de un eveniment specific și limitată geografic. Această definiție nu acoperă riscurile generale de mediu care nu sunt legate de un eveniment specific.

Capitolul II Condiții de acreditare a fondului mutual și modalități de acordare de compensații financiare

Art. 3. Fondul mutual se acreditează de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe.

Art. 4. (1) Fondul mutual se înființează sub forma unei persoane juridice non-profit, având drept unic obiect de activitate acordarea de plăți compensatorii agricultorilor afiliați pentru pierderile economice cauzate de izbucnirea unei boli ale animalelor, ale plantelor sau pentru un incident de mediu.

(2) Plățile compensatorii se acordă de fondul mutual pentru pierderile economice determinate de următoarele evenimente:

- a) bolile animalelor care figurează în lista stabilită de Organizația Mondială pentru Sănătatea Animalelor și/sau în anexa I la Decizia 2009/470/CE a Consiliului din 25.05.2009 privind anumite cheltuieli în domeniul veterinar;
- b) organisme dăunătoare la plante precum și bolile plantelor care fac obiectul unor măsuri de combatere obligatorie sau care reprezintă un caracter anormal sau excepțional.
- c) incident de mediu

Art. 5. Pentru a fi acreditat, Fondul mutual trebuie să dispună de:

- a) capacitate de expertiză tehnică;
- b) capacitate financiară suficientă;
- c) reprezentare a agricultorilor afiliați din toate domeniile activităților agricole;
- d) structură cu competență națională, respectiv agricultorilor afiliați din toate județele, care să exploateze peste jumătate din suprafața arabilă a României, inclusiv echivalent al animalelor deținute;
- e) un program de dezvoltare a activității pentru o perioadă de trei ani de la data depunerii cererii de aprobare.

Art. 6. (1) Fondul este administrat de un Consiliu de Administrație. Consiliul își alege președintele dintre membrii săi și desemnează directorul general al acestuia. Durata mandatului președintelui, administratorului sau directorului general este stabilită de statut, care reglementează Fondul și nu poate depăși 5 ani.

(2) Modalitatea de organizare a reuniunilor consiliului de administrație al fondului este stabilită prin statut și regulamentul intern de organizare și funcționare.

Art. 7. Statutul Fondului va prevedea condiții stabilite de către Consiliul de administrație pentru programe de despăgubiri, care cuprind:

- a) descrierea bolilor animalelor, plantelor sau a incidentului de mediu la originea cererii de despăgubire o evaluare a numărului de agricultori interesați;
- b) lista pierderilor economice generate de evenimentul sanitar sau de incidentul de mediu respectiv;
- c) valoarea pierderilor economice și modalitățile de intervenție a Fondului

Art. 8. (1) Compensațiile financiare se plătesc de fondul mutual direct agricultorilor afiliați care au înregistrat pierderi economice. Sursa compensației financiare plătite de fondul mutual este:

- a) capitalul cu care contribuie agricultorii afiliați, în conformitate cu modalitățile de calcul definite de consiliul de administrație; sau
- b) împrumuturi încheiate de fonduri în condiții de piață; și
- c) orice sume recuperate în conformitate cu prevederile de la lit. d)
- d) orice sumă provenită din surse licite.

(2) În cazul în care unui agricultor i se acordă o compensație financiară de către fondul mutual în temeiul acestui articol, orice drept legal de recuperare a pagubelor pentru compensarea pierderii economice pe care l-ar putea avea agricultorul față de un terț, în temeiul dispozițiilor comunitare sau al legislației naționale, este transferat fondului mutual, în conformitate cu normele de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență

Art. 9. În cazul în care sursa despăgubirii financiare care urmează să fie plătită din fondul mutual este un împrumut comercial, durata acestuia este de minimum un an și maximum cinci ani. Decizia de a recurge la împrumut se supune votului consiliului de administrație în vederea aprobării.

Art. 10. Fondul mutual este obligat să desemneze un auditor specializat. Conturile anuale și raportul auditorului sunt publicate în formă electronică în intervalul de 3 luni de la aprobarea acestora, cu obligativitatea de a garanta autenticitatea și accesibilitatea lor gratuită de către agricultorii afiliați.

Art. 11. Pentru acreditarea fondului mutual, se va depune o cerere la Ministerul agriculturii și dezvoltării rurale, însoțită de un dosar care să conțină prezentarea Fondului, dosarul tehnic și dosarul financiar – contabil. Conținutul documentației se stabilește prin Ordin al Ministrului agriculturii și dezvoltării rurale. Dosarul tehnic indică în special modul de calcul al pierderilor economice care pot fi despăgubite de Fond. Dosarul financiar - contabil cuprinde o estimare a veniturilor și cheltuielilor Fondului, incluzând cheltuielile de funcționare, modul de gestiune contabilă și prezentarea registrelor contabile ale Fondului.

Art. 12. (1) Acreditarea se acordă pentru o perioadă de cinci ani și se reînnoiește pe încă trei ani, în baza reexaminării unui dosar simplificat a cărui componență se stabilește prin ordin al Ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

(2) În cursul perioadei pentru care a primit acreditarea, Fondul mutual informează Ministerul agriculturii și dezvoltării rurale, în termen de maxim o lună, asupra oricăror modificări intervenite în actele care au stat la baza acordării acreditării.

(3) Ministerul agriculturii și dezvoltării rurale, în termen de o lună comunică fondului mutual decizia asupra acreditării, în baza analizei modificărilor intervenite.

Art. 13. Fondul mutual acreditat în baza prevederilor prezentei ordonanțe de urgență beneficiază de sprijin sub formă de contribuții financiare, pentru:

- a) costurile administrative pentru crearea și funcționarea fondului mutual, repartizate pe o perioadă de maxim trei ani;

b) rambursarea capitalului și a dobânzilor aferente împrumuturilor comerciale încheiate de fondul mutual, cu scopul de a plăti compensații financiare agricultorilor afiliați;

Art. 14. (1) Sprijinul sub forma contribuțiilor financiare acordat fondului mutual nu depășește 65% din costurile menționate la art. 13, lit. a) și b). Toate costurile neacoperite de sprijinul acordat sub formă de contribuții financiare sunt suportate de agricultorii afiliați.

(2) Nici un capital social nu poate fi constituit din fonduri publice.

(3) Sprijinul sub forma contribuțiilor financiare este cofinanțat din Fondul European de Garantare Agricolă, în proporție de 75%, în conformitate cu prevederile art. 69 alineatul (1) din Regulamentul 73/2009, urmând ca pentru perioada 2014 – 2020 acesta să fie preluat în cadrul Fondului European Agricol de Dezvoltare Rurală. Odată cu trecerea pe finanțarea Fondului European Agricol de Dezvoltare Rurală se vor putea finanța și despăgubirile pentru incidentele de mediu (calamități naturale).

Capitolul III. Dispoziții finale

Art. 15. (1) Ministerul agriculturii și dezvoltării rurale, prin Agenția de plăți și intervenție pentru agricultură (APIA) derulează sprijinul sub forma contribuțiilor financiare acordat prin prezenta ordonanță de urgență

(2) APIA elaborează norme privind cererile de despăgubire ce vor fi depuse de agricultori și documentele necesare pentru justificarea sumelor prevăzute în acestea precum și proceduri detaliate de verificare și control al cererilor și al condițiilor de eligibilitate.

(3) Manualele de proceduri se elaborează de APIA și se avizează de direcția de specialitate din Ministerul agriculturii și dezvoltării rurale.

Art. 16. Prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului agriculturii și dezvoltării rurale se aprobă normele de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență, privind:

a) constituirea și funcționarea fondului mutual în termen de maxim 60 de zile.

b) lista bolilor și dăunătorilor care pot conduce la plata unor compensații către agricultorii afiliați

c) criterii de evaluare a capacității unui anumit eveniment de a atrage după sine plata unor compensații către agricultorii afiliați.

d) tipurile de costuri administrative ale fondului mutual eligibile pentru acordarea sprijinului;

e) modalitatea de calcul a costurilor suplimentare care constituie pierderi economice în temeiul articolului 71 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 73/2009.

Art. 17. (1) Agricultorii care nu aderă la fondul mutual până la data de 1 martie 2014 (cu excepția afilierii noilor agricultori după acea dată), nu mai sunt eligibili pentru a primi finanțare în baza formelor de sprijin direct și a schemelor de ajutor de stat finanțate de la bugetul național.

(2) Criteriul de eligibilitate prevăzut la alin. (1) se aplică începând cu anul de cerere 2014.

Art. 18. Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale transmite Comisiei Europene informații detaliate cu privire la Fondul mutual, potrivit art. 140 din Regulamentul nr. 73/2009 și art. 48 din Regulamentul nr. 1120/2009, respectiv noul Regulament pentru dezvoltare rurală în perioada 2014–2020.

PRIM - MINISTRU

Victor-Viorel PONTA